

Négy évtizeden át kísérte, segítette és nevelte iskolánk diákjait kedves szavaival és anyai gondviselésével dr. Veressné Létai Ágnes tanárnő. Szeretettel gondol vissza a pedagógusként megélt hosszú időszakra. Hitben és boldogságban éli mindennapjait. Még mindig több szállal kötődik az intézményhez. 2023-ban, 40 éves pedagógiai és nevelő munkája érdeméért a Tiszántúli Református Egyházkerület Pedagógiai Díjával tüntették ki.

Mikor és hogyan jött az elhatározás, hogy tanár lesz? Miért ezt a pályát választotta?

Választásomban az döntött, hogy szerettem iskolába járni. Versenyeztem, sportoltam, sok sikerélményem volt, így ezt a számomra kedves közeget és életformát akartam meghosszabbítani. A másik nyomós okként az szolgált, hogy a leendő gyermekeimmel együtt tölthessem a nyári szünetet. Nagyon fontos volt nekem, hogy a családra is jusson elég időm.

Miért a Debreceni Református Kollégium Gimnáziumában helyezkedett el?

Az egy nagyon szép történet. A szerelemnek köszönhető. Harmadéves egyetemista koromban ismerkedtem meg a későbbi férjemmel, akkor negyedéves vegyészhallgatóval, egykori refis diákkal. Szeretett visszajárni az alma materbe. Időnként én is csatlakoztam hozzá. Tetszett, hogy mindenki mindenkit ismer, és engem is szeretettel fogadnak. Előfordult, hogy a vizsgaidőszakban bent tanultunk valamelyik szemináriumi teremben, mert ott csend és nyugalom honolt. Rendszeresen bejártunk préceszre, korrepetáltam egy-két diákot. Többször előfordult, hogy Nagy Géza bácsi – a fiúinternátus igazgatója, a tápintézet vezetője – vacsorára is meghívott minket a menzára. Negyed-ötödéves koromban úgy jöttem már be a Kollégiumba, mintha mindig is idejártam volna. Csodálkoznak is néha a tanítványaim, hogy én nem voltam „igazi” refis. 1983-ban végeztem az egyetemen, és szeptemberben a Kollégiumban lettem főállású nevelőtanár és biológia–földrajz szakos óraadó oktató.

Volt-e tanárnő számára meghatározó pedagógus az életében?

Miskolcon jártam gimnáziumba. Pásztty Györgyné Éva néni matematika–fizika szakos tanárként a kazincbarcikai gimnáziumban tanított, és – nem mellesleg – öt gyermeket nevelt a férjével. Szoros barátság kötött minket össze, sok időt töltöttem náluk. Tőle tanultam, hogy a hivatást és a gyereknevelést hogyan lehet jól összeegyeztetni. Középiskolában a földrajz- és az angoltanáraim voltak számomra meghatározóak. Az egyetemen is lettek kedvenceim: Szabó József professzor úr a földrajzi intézetből, vagy Kozák Miklós tanár úr az ásványtani tanszékről. Zseniálisak voltak. Hálás vagyok, hogy elmondhatom: akármelyik iskolába jártam, mindenhol kitűnő tanárokkal találkozhattam.

Tanári pályáját végig a Debreceni Református Kollégium Gimnáziumában folytatta. Milyen volt ennyi éven keresztül egyazon intézményben dolgozni?

Rendkívül gyorsan eltelt a negyven év. Egy pillanat volt. Talán azért is, mert változatosan telt. Az eleje és a vége abban hasonlított, hogy mindkét intézményünkben, az internátusban és a gimnáziumban is tanítottam. Az első négy évből nagyon szép emlékeket őrzök. A gimnáziumban különösen az akkori elsősökkel volt szoros kapcsolat. Mindkét tantárgyamat tanítottam a három osztályban, az egyikben osztályfőnök-helyettes lettem, és a kollégista lányok csoportvezetőjeként még bibliaórán is együtt olvastuk az Igét. Nagyon szoros kapcsolat alakult ki a fiatalokkal. Olyanok voltak, mint a húgaim, öcséim. Minden délutánt és estét, sokszor a teljes hétvégét a leányinternátusban töltöttem. A Kántus- próbákon is együtt énekeltem a diákokkal. Kiszállásokra jártunk, és eljutottunk Nyugat-Európa több

országába. Rangos versenyt nyertünk, és élvezhettük sok-sok protestáns gyülekezet vendégszeretét, miközben dalban dicsértük az Istent, és a Kollégium jó hírét vittük.

Pályám közepe szintén két részre osztható. Amikor kicsik voltak a gyerekeim, főállású anyaként félállásban dolgoztam, így nem estem ki a gyakorlatból, de a család sem szenvedett hátrányt. Később, amikor a fiaim már felnőttek, szabad „vegyértékeimet” az ásványok, a Szőnyi-féle gyűjtemény kötötte le.

Az utolsó tanítási éveimben a diákokkal még mindig szoros kapcsolatom már inkább megértő, fiatalos nagymamaként zajlott.

Hogyan lehet a természettudományt összehozni a hittel az életben és az oktatásban? Mint a Refi volt oktatója, hogyan látja: miképp lehetséges jól biológiát oktatni keresztyénként?

A természettudományt és a hitet ugyanúgy össze lehet egyeztetni, mint minden mást az életben. Én azt gondolom, ha valakinek biztos, megalapozott hite, meggyőződése van, akkor az az egész lényét áthatja, és csak a hite által képes a természetet és a társadalmat maga körül látni. Én nem tudom kívülről nézni azt, ami körülvesz, csak a lényemen keresztül. Csak úgy tudom értelmezni, hogy hiszem: ezt a világot az Isten teremtette. Akár a biológiának, akár a földrajznak bármely szegmensét nézem, nem találok benne olyat, amiben ne lehetne fellelni azt a logikát, ami egyvalakihez vezet. Csodálatos: az Isten alkalmassá tesz minket arra, hogy bepillantást nyerjünk az ő gondolatmenetébe, tudjunk benne gyönyörködni, megérthessünk belőle valamit. S ha megértettük, adjuk tovább! Hitelesen, azaz önazonosan. Ez a lényeg. Ha a tanár a lény által közvetíti a lényet, azt a tinédzserek rögtön érzik. Nem lehet a diákokat becsapni. Én csak így tudtam biológiát oktatni. Hogy jól-e, azt csak ti, volt diákjaim, tudjátok.

Mivel lehet a XXI. században megfogni a diákokat? Tanárnő mit gondol, mennyire segítik az internetes eszközök az oktatást?

A diákokat mindig a megszokottól eltérővel lehet felrázni. Szerintem az internetes eszközök már nem ebbe a kategóriába tartoznak, mert a mindennapjaitok részévé váltak. Manapság az lehetne az újdonság, ha többet lennétek a természetben. Ez lehetne az új cél. Kirándulni, hegyet mászni, fát vágni, tüzet rakni, gombát szedni, gyógynövényt határozni... Visszatalálni az igazi közegünkbe.

Honnan ered a család református kötődése?

Régóta, szorosan kötődünk a reformátusok közösségéhez. Az anyai nagymamám ága Trencsén vármegyéből származik, és biztos, hogy a reformáció kezdetén már áttértek a katolikus hitről. Édesapám részéről pedig érmellékiek vagyunk, ahol többen élnek a reformátusok. Nagyapám a trianoni határ kijelölése után menekült át a csonka hazába, mert nem akart román katona lenni. Egy szabolcsi református családba nősült. Nyíregyházán éltek a nagyszüleim, de nagyapa annyira kötődött Debrecenhez, hogy az üvegezett verandájukon a debreceni Nagytemplom képe volt kitéve. Az ötvenes években is hitvalló református presbiter volt.

Ági néni mivel tölti nyugdíjas napjait? Milyen tervei vannak a következő évekre?

Lassú módon élek. Végre nem kell gyorsan enni, hanem meg lehet rágni harminckétszer a falatot... A férjemmel együtt nagyon sok, általa termelt zöldséget, gyümölcsöt dolgozunk fel. Nyaranta a teraszunk egy kis „konzervgyárrá” alakul. Nem nagyon járunk a boltba, a tejen és sajton kívül szinte minden más a rendelkezésünkre áll, és jut belőle a Budapestén élő gyermekeinknek is. Ez nagy munka, de örömmel végezzük. Azt is nagyon élvezem, hogy a kultúrából is több jut, mióta nem fáradtan esek haza az iskolából. A múlt nyáron a Kolozsvári Magyar Napokon voltunk, és tíz év után végre síeltünk a télen. A jövőre nézve például családfánkat is pontosítani kellene, és vannak titkos terveim is, amik reménység szerint Isten segítségével egyszer megvalósulnak majd.

(Sükösd Emese)

